Thesis Title

Diversity of Rare Actinomycetes from Soils and

Their Antibiotics Production

Author

Miss Nareeluk Nakaew

Degree

Doctor of Philosophy (Biotechnology)

Thesis Advisory Committee

Prof. Dr. Saisamorn Lumyong

Chairperson

Dr. Wasu Pathom-aree

Member

Asst. Prof. Dr. Puttinan Meepowpan Member

ABSTRACT

A total of 692 actinomycetes were collected from medicinal plant rhizosphere soils in Nongbualamphu province and cave soils in Phrae and Nan province. The 420 isolates belonging to *Streptomyces* based on long chain spore formation and cell wall amino acid contained LL-DAP. The 272 isolates belong to rare actinomycete group. The soil pH that ranging from 5.24-8.29 was not affected to the number of *Streptomyces* and rare actinomycetes in each sites.

A total of 377 actinomycetes were isolated from 8 soil samples collected from Phatup Cave Forest Park and Phanangkhoi cave in northern Thailand. The 168 rare actinomycete strains (44.56%) were distinguished from streptomycete by spore formation and isomer of DAP. Fifty isolates of all rare actinomycetes belong to genus

Micromonospoara due to its single spore formation. Eleven randomly selected isolates of all rare actinomycetes were identified by using phenotypic data combined with 16S rDNA sequence-based phylogenetic analysis. Phylogenetic tree revealed that 3 of 11 randomly selected isolates might represent a new species. Less explored genera, Spirillospora, Catellatospora and Nonomuraea that less report even in large study areas were also found. This is the first record on isolation of Spirillospora and Nonomuraea from cave soil. Furthermore, they showed both anti Gram-positive bacteria and anti-cancer activity. These results indicated that cave is a great place to look for new actinomycete species that might be a source of novel bioactive compounds.

All rare actinomycetes obtained were screened for antimicrobial activities. They did not show antimicrobial activities on every test in primary screening step. However, 15 rare actinomycetes were showed anti-Gram-positive and 6 isolates were showed anti-cancer activities when culture in 6 fermentation broth. Because of their interesting phenotypic character and showing strong anti-Gram-positive bacteria and anti-cancer activity, PNK470 and PT708 were selected for identification of their substances. They were identified to species level. On the basis of 16S rRNA gene sequence similarity studies, PNK470 and PT708 were shown to belong to genus *Spirillospora* and *Nonomuraea*, respectively. Furthermore they might be new species of these genera.

Five media components were examined for their significance on antibiotics production using Plackett-Burman design. Glucose and soybean meal was found to promote the antibiotic production of PNK470 and PT708. The optimum concentration or these two media components and culture condition were examined using one-

variable-at-one-a-time design. The result shows that the optimum glucose concentration for PNK470 and PT708 was 40 g/l. The optimum soybean meal for PNK470 and PT708 was 3 g/l. The optimum conditions for PNK470 and PT708 in submerge fermentation were initial pH 7 and incubated at 30 °C. Optimum incubation period for PNK470 and PT708 was 21 and 15 days respectively.

The minimum inhibitory concentration MIC values of crude extract from PNK470 against *Bacillus subtilis* and Methicillin resistant *Staphylococcus aereus* was 23.1 μg/ml and *Paenibacillus larvae* was 185 μg/ml. The MIC value of crude extract from isolate PT708 against *Bacillus subtilis* and *Paenibacillus larvae* was 5.79 μg/ml and Methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* was 11.5 μg/ml. Column chromatographic technique (Sephadex LH-20) was used for partial antimicrobial substance purification. However, the crude extract was not enough to separate to get pure compound.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

G_{MAI}

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความหลากหลายของแอกติโนไมซีสต์ที่หายากจากดิน และการผลิตสารปฏิชีวนะ

ผู้เขียน

นางสาวนารีลักษณ์ นาแก้ว

ปริญญา

วิทยาศาสตรคุษฎีบัณฑิต (เทคโนโลยีชีวภาพ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนซ์

ศ. ดร. สายสมร ลำยอง ปร
ดร. วสุ ปฐมอารีย์ กร
ผศ. ดร. พุฒินันท์ มีเผ่าพันธุ์ กร

ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ

บทคัดย่อ

แอกติโนใมซิสต์ (Actinomycetes) จำนวน 692 ใอโซเลท แยกได้จากดินรอบรากพืช สมุนไพรในจังหวัดหนองบัวลำภู และดินจากถ้ำในจังหวัดแพร่และน่าน 420 ใอโซเลท คือ จีนัส Streptomyces โดยดูจากลักษณะของการสร้างสปอร์ต่อกันเป็นสายยาวและผนังเซลล์มี LL-DAP เป็นส่วนประกอบ 272 ใอโซเลท เป็นกลุ่มแอกติโนใมซิสต์ที่หายาก ตัวอย่างดินมีค่าความเป็นกรด ค่าง 5.24-8.29 ซึ่งไม่มีผลต่อปริมาณของจีนัส Streptomyces และ กลุ่มของแอกติโนใมซิสต์ที่หายากในแต่ละแหล่ง

แอกติโนไมซิสต์ทั้งหมด 377 ไอโซเลท แยกได้จากดินในวนอุทยานถ้ำผาตูบและถ้ำผานาง คอย พบแอกติโนไมซิสต์ที่หายาก 168 ไอโซเลท (44.56%) เป็นจีนัส Micromonospora 50 ไอโซเลท แอกติโนไมซิสต์ที่หายากที่มีลักษณะโคโลนีต่างกัน11 ไอโซเลท ได้รับการกัดเลือกแบบสุ่ม เพื่อนำมาจัดจำแนกโดยอาศัยลักษณะทางเกมีร่วมกับการวิเคราะห์ลำดับเบสในยืน 16S rRNA จาก Phylogenetic tree พบว่า 3 จาก 11 ไอโซเลทอาจจะเป็นแอกติโนไมซิสต์สายพันธุ์ใหม่ นอกจากนี้ ยังพบจีนัสที่มีรายงานการพบไม่บ่อย เช่น Spirillospora Catellatospora และ Nonomuraea ซึ่ง ไม่พบการรายงานแม้ในการศึกษาในพื้นที่ที่มีขนาดใหญ่ การวิจัยครั้งนี้เป็นการรายงานการแยกเชื้อ Spirillospora และ Nonomuraea จากดินในถ้ำเป็นครั้งแรก ผลการทดลองชี้ให้เห็นว่าถ้ำเป็น แหล่งที่ดีในการกันหาแอกติโนไมซิสต์สายพันธุ์ใหม่ๆซึ่งอาจจะเป็นแหล่งของสารปฏิชีวนะใหม่ๆ

ในขั้นตอนการคัดเลือกขั้นต้น แอคติโนไมซิสต์ที่หายากที่แยกได้ทั้งหมดถูกนำไปคัดเลือก หาความสามารถในการผลิตสารฏิชีวนะ ไม่พบความสามารถในการผลิตสารปฏิชีวนะในกลุ่มของ แอคติโนไมซิสต์ที่หายากเลย อย่างไรก็ตาม 15 ไอโซเลทของกลุ่มของแอคติโนไมซิสต์ที่หายากมี ความสามารถในการยับยั้งการเจริญของแบคทีเรียกรัมบวก และ 6 ไอโซเลทมีความสามารถในการ ยับยั้งการเจริญของเซลล์มะเร็ง เมื่อเพาะเลี้ยงในอาหารหมัก 6 ชนิด เนื่องจากการมีลักษณะทาง สันฐานวิทยาที่น่าสนใจ และความสามารถในการผลิตสารยับยั้งการเจริญของเซลล์มะเร็ง และ แบคทีเรียกรัมบวกได้ดี จึงคัดเลือก PNK470 และ PT708 เพื่อทำการศึกษาชนิดของสารที่ผลิตได้ และ จัดจำแนกชนิดจนถึงระดับสปีชีส์ โดยข้อมูลลำดับเบสใน 16S rRNA ยีนชี้ให้เห็นว่า PNK470 และ PT708 จัดอยู่ในจีนัส Spirillospora และ Nonomuraea ตามลำดับ และมีโอกาส เป็นเชื้อสายพันธ์ใหม่

ส่วนประกอบของอาหารเลี้ยงเชื้อ 6 ชนิดถูกนำมาวิเคราะห์ผลที่มีต่อการผลิตสารปฏิชีวนะ โดยใช้ Plackett-Burman design พบว่าน้ำตาลกลูโคสและถั่วเหลืองบดมีผลต่อการผลิตสารปฏิชีวนะโดย PNK470 และ PT708 มีผลในทางบวก ความเข้มข้นที่เหมาะสมของส่วนประกอบ ของอาหารทั้งสองอย่างและสภาวะที่เหมาะสมในการผลิตสารปฏิชีวนะถูกวิเคราะห์โดย one-variable-at-one-a-time design ผลการทดลองชี้ให้เห็นว่าความเข้มข้นที่เหมาะสมสำหรับ โดย PNK470 และ PT708 คือ 40 กรัมต่อลิตร ความเข้มข้นของถั่วเหลืองบดที่เหมาะสมคือ 3 กรัมต่อ ลิตร สภาวะที่เหมาะสมสำหรับ PNK470 และ PT708 ในการหมักในอาหารเหลว คือ ความเป็น กรดค่างเริ่มต้นเท่ากับ 7 และบ่มที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส ระยะเวลาในการบ่มที่เหมาะสมสำหรับ PNK470 และ PT708 คือ 21 และ 15 วันตามลำดับ

ผลการประเมินค่าความเข้มข้นต่ำสุดที่มีฤทธิ์ยับยั้งเชื้อ (MIC) ของสารสกัดที่ได้จากอาหาร เลี้ยงเชื้อจาก PNK470 ต่อเชื้อ Bacillus subtilis และ Methicillin resistant Staphylococcus aereus เท่ากับ 23 ใมโครกรัมต่อมิลลิลิตร และต่อ Paenibacillus larvae เท่ากับ 185 ใมโครกรัม ต่อมิลลิลิตร ค่า MIC ของสารสกัดที่ได้จากอาหารเลี้ยงเชื้อจาก PT708 ต่อเชื้อ Bacillus subtilis และ Paenibacillus larvae เท่ากับ 5.79 ใมโครกรัมต่อมิลลิลิตรและต่อ Methicillin resistant Staphylococcus aereus เท่ากับ 11.5 ใมโครกรัมต่อมิลลิลิตร การทำให้สารสกัดจากเชื้อทั้ง 2 ใอ โซเลท บริสุทธิ์ โดยใช้เทคนิคโครมาโตกราฟฟีแบบคอลัมน์ (Sephadex LH-20) อย่างไรก็ตาม ปริมาณสารสกัดไม่เพียงพอที่จะทำให้ได้สารบริสุทธิ์